Nº. 72. 1835.

BREDASCHE COURANT,

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag 26 Maart

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BRUSSEL. — In de zitting der belgische afgevaardigden van gisteren zeer allerernst eene discussie over het proces-verbaal der zitting van den vorigen dag; nl. wegens, bij de vermelding van het voorstel des ministers om de wet op de gemeente-besturen te splitsen, van transitoire bepalingen weerd gewag gemaakt, waarvan, volgens de heeren *Dumortier* en *Dubus*, de minister geen woord gerept had, doch wordt eindelijk gemeld proces-verbaal zoodanig het was door de meerderheid zoodgekeurd. De discussie werd daarna gespeeld over de vraag, of de heer *Davignon*, na zijne benoeming tot commissaris van de brusselsche bank, lid der kamer blijven mogt of aan eene herkiezing moest onderworpen worden. Het geld voornamelijk het onderzoek, of voormelde benoeming al of niet als een van staatswege gegeven ambt moest worden aangemerkt, gelijk door de oppositie-leeraad werd; met eene meerderheid van 55 tegen 15 stemmen werd, na eene vrij lange discussie, door de laatsten het tegendeel beslist, en alzoo de in de vorige zitting over dat meerderheid van *Eene* stem, uitgebragte stemming voor den gouverneur der gemeente-wet geldig verklaard.

— Door den belgischen oorlogs minister, generaal *Evain*, is een rapport aan zijne *Leopold* gedaan, betwelk door dezen goedgekeurd is, betrekkelijk de wijze van bevordering der belgische officieren. Daarbij wordt hoofdzakelijk voorgesteld, dat alvorens de organisatie bepaaldelijk vastgesteld en een ontwerp van wet voor de wijze van bevordering worde in gereedheid gebragt, eene commissie van officieren bij elk regiment eene naauwkeurige staat van ieders regten, dienstjaren en bekwaamheden opmake. Deze staten moeten vóór den 1sten Mei opgezonden en onderzocht zijn.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 101¼; Nat. renten 91; Sp. pet. 48¾; 5 pCt. 29; *Guebhard* 48¼; Coste 48⅛; Uitgest. 19⅜, ¾; Braz. 85¾, ⅛.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 22sten Maart.

Onder de petitien waarmede de kamer van afgevaardigden zich gisteren alleen heeft bezig gehouden, was er eene welke het voorstel inhield, om voor den hoofdingang van het paleis du Luxembourg, waar de kamer der pairs vergadert, den maarschalk *Ney* een standbeeld op te rigten. De commissie was van oordeel, dat men, alhoewel het droevig uiteinde van dien krijgsman betreurende, tot de orde van den dag moest overgaan, omdat het verzoekschrift het oogmerk voorbeeldde, eene der gevestigde magten in den staat te beleedigen. In weerwil dezer bedenking werd hetzelve door den heer *de Bricqueville* ondersteund en niet dan bij beschaalde stemming met eene geringe meerderheid ter zijde gelegd.

Een der leden van het hof der pairs heeft zich gisteren naar St. Pélagie begeven, om de beklaagden met de verdedigers bekend te maken, die hun ambtshalve zijn toegevoegd. Alle hebben ten antwoord gegeven, dat zij volstrekt weigerden zich met de daartoe benoemde advokaten in te laten, en heden morgen vindt men in den *National* eene dergelijke verklaring.

— De bezetting der hoofdstad zal eerstdaags door een regiment infanterie van linie versterkt worden, om tegen alle voorvallen gewapend te zijn.

— De oppositie-bladen versekeren ten stelligste, dat het gouvernement nóg bij voortduring maatregelen neemt om zich in het bezit te stellen van den grond, die binnen den kring der ontworpen verdedigingswerken der hoofdstad ligt.

— Het *Journal de Paris* schrijft van de Spaansche grenzen, dat de generaal *Mina* te Elisondo is aangekomen, en aldaar eenige dagen zal verblijven, ten einde van de vermoeijenis van het laatste gevecht, waarin hij zich aan het hoofd der kavallerie heeft geplaatst, uit te rusten. Vier-en-twintig bataillons zijn in de nabijheid van Elisondo vereenigd.

Voorts moet de generaal *Mina* eene proclamatie aan de Navarreezen hebben uitgevaardigd, waarbij te kennen wordt gegeven, dat hij het Karlistisch dorp Lecaroz dood verbranden en een vijfde gedeelte der ingezetenen fusilleren, met bedreiging, dat hetzelfde lot alle andere plaatsen zal treffen, die het voorbeeld van Lecaroz volgen; wijl hij, hoe leed het van zijne goedertierendheid geen gebruik heeft gemaakt, besloten heeft, het koste wat het wil, dan opstand te bedwingen. De generaals *Espartero* en *Latre* hebben den 13 en 14den met de troepen in Estella gewerkt, en zoo men zegt, eene zwaare nederlaag.

Het jongste berigten uit Madrid zijn van den 12den gedagtekend en vermelden dat het gouvernement aan de kamer van afgevaardigden eene bepaling had voorgesteld, waar onder het ministerie, ook in de tegenwoordige omstandigheden, durfde, door het geheele rijk de magt zoude hebben, de nationale garde op de been te brengen, dat militaire ondernemingen te gemoet.

Heden, uit hoofde van den Zondag, geene Nederlandsche

NEDERLANDEN.

BREDA, den 25sten Maart.

Even als de hoofden der stedelijke besturen van Tilburg en 's Bosch en van andere plaatsen zich bijverd hebben, als talken van de gevoelens der ingezetenen, Zijne K. H. den Prins van Oranje bij Hoogstdezelfs terugkomst in het hoofdkwartier te begroeten en hunne de gelukkige herstelling van Hoogstdezelfs gezondheid, geluk wenschen, is ook onze stedelijke overheid daarin niet achtergebleven. Reeds dadelijk, bij het passeren van den Prins langs onze vesting, op Hoogstdezelfs reize van 's Hage naar Tilburg, werd Z. K. H. aan de herberg den *Doelen*, even buiten dezelve, opgewacht door den Opperbevelhebber onzer stad, den Generaal *Chassé*, den Plaatselijken Kommandant, Generaal-Majoor *Werthalen*, van de voornaamste hoofdofficieren tot het gemeen benoorende vergezeld, als door het hoofd onzer stedelijke regering, den Edel Achtbaren Heer Burgemeester *J. F. C. L. de Bye*, en werd Z. K. H. bij Hoogstdezelfs aankomst door deze heeren complimenteerd en Hoogstdezelven de vreugde aan de inwoners, zoowel als van de ingezetenen betuigd, over 's Vorsten zoo gewenschte herstelling; terwijl sedert laatstdien Maandag onze Edele Achtbare Heer Burgemeester, vergezeld van den eersten wethouder dezer stad, den Edel Achtbaren Heer *van Minlo*, zich naar Tilburg hebben begeven, om Z. K. H. speciaal namens de ingezetenen, de algemeene blijdschap over 's Vorsten herstelling over te brengen, en zijn beide deze ontvangen en ter middagmaal bij den Prins genoodigd, welke aan dezelve bij herhaling had te kennen gegeven, hoezeer de belangstelling door het bestuur en de ingezetenen dezer stad als van andere plaatsen in dit gewest in Zijnen persoon betoond, Hem trof, en hoe Hoogstdezelve zich verbonden rekende aan eene bevolking die Hem zoovele blijken van verknochtheid en opregte deelneming in Hoogstdezelfs welzijn betoond.

— Wij vernemen thans met zekerheid te kunnen vermelden, dat er dit jaar weder een legerkamp zal betrokken worden, en wel dat van Reyen, betwelk de troepen, uit de drie onderscheidene divisien getrokken, en zoo wij vernemen onder het opperbevel van den heer *van Sonen-Wleimar* gesteld, tegen het begin der maand Junij, zouden betrekken.

— In de Middelburgsche Courant leest men, uit Haag van den 19den dezer geschreven, het volgende:

» Moedelijk is het om als krijgsoverste, bij eene strijd- en gastvrijzige pligtbetrachting, zich zoowel de achting en vriendschap zijner onderhoorigen, als de goedkeuring en het vertrouwen van zijne overheden te verwerven. Gedurende meer dan drie jaren kommandeerde de kolonel *J. le Bron de Vexela* de troepen in het vijfde district van Zeeland, en in die hoedanigheid niet alleen, maar ook als afdeeling-kommandant der 1ste afdeeling schuttevij van Overijssel. Zoolang deze zich onmiddelijk onder dezelfs orders in dat district bevond, eerde, achtte en beminde zij hem als haren braven bevelhebber, moedigen aanvoerder en deelnemenden vriend. Groot en algemeen was ook het leedwezen dier afdeeling, toen zij, bij het terugkeeren naar hare haardsteden, hunnen chef moesten achterlaten. Als bewijs hunner achting, eerbied en vriendschap voor hunnen braven chef, besloten de officieren dier afdeeling, hem eene gedachtenis aan te bieden, bestaande in eenen zeer fraaijen en rijk bewerkten *eere-degen*, welke hem deze dagen is overhandigd geworden.

» Allerangenaamst en streelend moet deze gedachtenis zijn, te meer, daar zij aan geen andere drijfveer haar bestaan te danken *van* hebben, dan alleen aan dankbaarheid, erkentelijkheid en vriendschap; terwijl zij het bewijs is der onderlinge goede overeenstemming, welke steeds tusschen den chef en zijne onderhoorigen bestaan heeft.

— Op den 1sten der volgende maand zal te 's Hage de honderd-vijfen-zeventigste verjaardag van de plegtige inwijding van het Diaconie oude vrouwen en kinderhuis der Nederduitsche Hervormde Gemeente aldaar op eene feestelijke wijze worden gevierd. Dit gelegenheid zal door den Weé-erwaarden Heer Dr. *Bilderdijk* des morgens in de Nieuwekerk eene toepasselijke leerrede worden gehouden, welke door jonge belangstellenden zal worden bijgewoond, en zullen er door de armen-kinderen toepasselijke gezangen worden gezongen.

— Het openbaar verslag wegens den staat der stads armen-scholen en het examen der leerlingen heeft dingsdag ll. te Amsterdam, ten aanhoore van eene zeer aanzienlijke menigte toehoorders plaats gehad. De hoogleeraar mr. *C. A. den Tex*, door plotselijke ongesteldheid verhinderd als voorzitter te fungeren, trad de Wel Edel Gdstr. heer mr. *E. J. Uitwerf Stalling* in zijne plaats op. De plegtigheid begon met opgeld en werd afgewisseld en besloten met het gezang der kinderen.

— Volgens berigt van de Helder is Zr. Ms. korvet *Triton*, kapt. ter zee *van Speyk*, benevens Zr. Ms. brik *Vliegende Visch*, kapitein ter zee *Tuning*, den 25sten maart, uit Texel gezeild, de eerstgenoemde naar Helvoetsluis, en de andere naar Vlissingen.

Den 20sten dezer is van Hellevoetsluis gezeild Z. Ms. transportschip *Wilhelm Frederik Hendrik*, onder bevel van den luitenant der 1ste klasse *van der Hart*, gesleept worden de door Zr. Ms. stoomschip *Curaçao*, welke bodem den volgenden dag ter reede van Hellevoetsluis is teruggekomen, binnen brengende de brik *de Rottestroom*, kapitein *Deuling*, van Batavia naar Rotterdam bestemd. Den 23sten zijn van de reede van Hellevoetsluis gezeild, naar Batavia, de schepen *Boon en Rendrecht*, kapitein *A. Schaap* en *Sophia*, kapitein *J. Partevliet*; en naar Suriname [illegible], kapitein *Cossie*.

's Gravenhage, den 24sten Maart.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft heden hare werkzaamheden hervat. Na de voorlezing en goedkeuring der notulen van de laatstgehoudene zitting, van den 23 December 1834, is voorgelezen een Koninklijk besluit, waarbij de voorzitter gemagtigd wordt, om, naar aanleiding van art. 84 der grondwet, den vereischten eed, om als lid der Kamer te worden toegelaten, af te nemen van den heer *Mulder*, nieuw benoemd lid voor de provincie, in plaats van wijlen Mr. *A. A. van Boelens*. Eene commissie, zamengesteld uit de heeren *Ingenhousz*, *Dyckmeester*, *Cats*, *Rengers* en *van Swinderen*, heeft de geloofsbrieven van den heer *Mulder* onderzocht, en deze dezelve in orde werden bevonden, werd dit nieuwe lid toegelaten en nam hetzelve zitting.

Worden gelezen twee Koninklijke boodschappen, ten geleide van twee ontwerpen van wet, vergezeld van eene memorie tot toelichting, en daarbij gevoegde staten en rekeningen. Het *eerste* ontwerp strekt tot voorziening in de volle rentebetaling van de nationale schuld, verschijnende den laatsten Junij 1835, en is volkomen overeenstemmende met de wettelijke bepalingen nopens dit onderwerp, over de jongst verloopen twee half jaren, vastgesteld. Dienvolgens wordt daarbij voorgedragen, dat, onverminderd de zorg aan het Amortisatie-Syndicaat, bij art. 37 der wet van 27 December 1822 (*Staatsblad* n°. 59) opgedragen, voor de rentebetaling der nationale werkelijk rentgevende schuld, waarvan de interessen, tot twee en een half ten honderd, gedeeltelijk zijn aangewezen op de begrooting van staatsuitgaven voor dit loopende jaar, het Amortisatie-Syndicaat ook, op het tijdstip der aanstaande halfjarige rentebetaling, verschijnende den laatsten Junij 1835, zal verstrekken het deel op waarvan het Rijk eventueel zal kunnen worden ontlast, ten beloope van *f* 4,200,000. Tevens wordt bij dit ontwerp bepaald, dat laatstgemelde betaling zal plaats hebben bij wijze van leening, om later met die rentes, sedert het doen van die leening omschreven, welke rente echter nimmer *vijf* ten honderd zullen kunnen te boven gaan, aan het Amortisatie-Syndicaat terug te geven. In de Koninklijke boodschap, waarbij dit ontwerp aan de kamer wordt ingediend, wordt aangemerkt, dat de voordragt dier wet geschiedt onder de soortgelijke omstandigheden, als tijdens het laatste jaar plaats vonden, en met de overtuiging, dat de bedoelde voorziening in een onafscheidbaar verband staat met het algemeen belang en met het crediet van den staat; mitsgaders dat het Amortisatie-Syndicaat in staat zal zijn, om het daartoe wenschelijke voorschot te doen.

Het *tweede* ontwerp heeft ten oogmerk aan te vullen de middelen, bestemd tot dekking van de uitgaven, begrepen in de begrootingen tot 1835. De Koninklijke boodschap, waarbij dit ontwerp aan de kamer wordt toegezonden, houdt in, dat bij de onderscheidene wetten, tot de begroeting over de jaren 1831, 1832, 1833 en 1834, betrekkelijk, zekere voorzieningen zijn voorbehouden voor het geval, dat gemis gelijkheid tusschen de baten en lasten dier dienaren mogt kunnen worden daargesteld; dat zoodanige voorziening dan ook aanvankelijk heeft plaats gehad bij de wetten van 30 December 1833 (*Staatsblad* No. 76) en 28 April 1834 (*Staatsblad* No. 13); en dat men vermeent, den thans het geschikte tijdstip gekomen is, om tot gehoele aanvulling van het te kort, over de genoemde dienaren, eenen eindelijken maatregel te nemen, waardoor ook aan den wensch, in de voorschrijving, bij de beraadslaging der begrootingswetten over het loopende jaar, aan den dag gelegd, zal voldaan worden. Bij het ontwerp wordt voorgesteld, om, tot aanvulling der middelen, bestemd tot dekking van de staats-uitgaven, vastgesteld bij de wet van den 15 Junij 1831, 31 December 1831, 29 December 1832 en 23 December 1833, aan te wijzen: *a* het overschot van de opbrengst der leening, vastgesteld bij de wet van 22 November 1832, na voldoening van de daarop bij de wet van 22 November 1832 aangewezen uitgaven, die het gevolg zijn geweest van den staat van oorlog, en van de aflossing der obligatien, rentende zes ten honderd, uit kracht van de wet van den 26sten April 1834; *b*. de opbrengst van de kapitalen werkelijke schuld, rentende *vijf* ten honderd, daargesteld bij de wetten van den 30 December 1833 en 28 April 1834, en *c* de opbrengst van een daar te stellen kapitaal werkelijke schuld, rentende *vijf* ten honderd, ten bedrage van *f* 8,100,000, bestemd tot vermindering in het tweede grootboek der nationale werkelijke schuld, met volmagt tot inschrijven en kunnen worden te gelde gemaakt. In de memorie tot toelichting wordt te kennen gegeven, dat de oorzaken van de dringende te korten volledig uit de bij den aanvang der zitting overgelegde rekeningen gebleken zijn; dat dezelve alleen bestaan in de ongenoegzaamheid der middelen, in tegenoverstelling der uitgaven, hetzij dan dat die ongenoegzaamheid reeds dadelijk bij het vaststellen der begrootingen was voorzien, hetzij dat dezelve is vermeerderd door latere invoering van sommige belastingen, of ook dat de opbrengsten aanvankelijk niet geheel aan de verwachting hebben beantwoord; en dat de uitgaven daarentegen, alleen zijn *die*, welke bij de wetten zijn toegestaan, vermindert zoo wel met de afschrijvingen, bij dezelfde wetten bepaald, als met hetgeen, uit hoofde van maatregelen van besparing, door de Regering genomen, buiten beschikking kan blijven, en dus mede kan afgeschreven worden; dat de uitkomst van dit een en ander is, dat de nadeelige sloten tot 1835, blijkens medegedeelde opgaven, bedragen *f* 20,245,106,69
en het te kort van 1834. . . . . » 4,269,995,40 ½

Te zamen . . . *f* 24,515,102,10 ½

welke som zal worden gevonden, 1° door het zuiver overschot der leening vastgesteld, bij de wet van 22 November 1832, ad *f* 4,730,132,75;
2° door de opbrengst van het kapitaal 5 pCt. werkelijke schuld, reeds tot gedeeltelijke aanvulling der middelen van de schatkist, daargesteld bij de wetten van 30 December 1833 en 28 April 1834 . . . » 11,676,937,93 ½.
Zoodat er bleeft te voorzien in eene som van . » 8,108,011,42.

Te zamen . . . *f* 24,515,102,10 ½.

Daarmede zal dan, tot de jongst verloopene dienst ingesloten, een tijdvak van geldelijk beheer kunnen worden vereffend, hetgeen zoo vele bezwaren heeft opgeleverd, en bij het einde van hetwelk de orde en regelmatigheid in de dienst van de schatkist en het openbaar vertrouwen op eene zoo voldoende wijze zijn gehandhaafd gebleven. » Na de meest ernstige overwegingen," aldus eindigt deze memorie tot toelichting, » omtrent de wijze waarop de ten slotte vereischte som zal kunnen gevonden worden, is het middel bereids tot gedeeltelijke aanvulling gebezigd, het eenvoudigst en minst drukkend voorgekomen, en wordt alzoo bij het ontwerp van wet, tot regeling dezer zaak, voorgedragen, de daarstelling van een kapitaal vijf percents werkelijke schuld, hetgeen, bij den tegenwoordigen voordurenden gunstigen stand der fondsen, niet hooger behoeft te worden gesteld, dan het wezenlijk te kort, en mitsdien kan worden bepaald op eene som van *f* 8,100,000, waardoor, van de eene zijde, nog eenige vermeerdering van het tweede grootboek plaats heeft, doch deze uitbreiding, van den anderen kant, wordt gewettigd, niet alleen door het zoo wenschelijk doel, der daarstelling namelijk van volkomene evenredigheid tusschen baten en lasten, tot de jongste dienst ingesloten, maar ook door het voornemen der regering om, in stede van successive uitbreiding der 5 pCt. schuld, ernstig bedacht te blijven, om aan de Staten Generaal voor te dragen de maatregelen van amortisatie, welke bij de wetten van 6 jan. en 22 nov. 1832 zijn voorgeschreven, en de handhaving van het crediet zullen kunnen bevorderen.

Deze ontwerpen zijn aan de afdeelingen toegezonden. Nog is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, houdende wijziging van titel 8, 9, 10 en 11 van het tweede boek van het wetboek van koophandel, vergezeld van eene memorie tot toelichting. Deze stukken zullen worden gedrukt en almede naar de afdeelingen ter overweging gezonden. Achtervolgens worden gelezen, en voor kennisgeving aangenomen: 1°. twee missives, waarbij aan de kamer berigt gegeven wordt van het overlijden van den baron *Roell*, en Jhr. *de Jonge*, leden van de Eerste Kamer, 2°. een berigt van de Eerste Kamer, die van de benoeming van *W. F.* graaf *van Reede* tot haren voorzitter kennis geeft; 3°. een Koninklijk besluit, die benoeming behelzende; 4°. een ander Koninklijk besluit, waarbij de heer *C. G. Bylevelt*, lid der Tweede Kamer, benoemd wordt tot lid der Eerste Kamer en welke benoeming daarbij bepaald wordt eerst met de in October deses jaars te openen zitting aan te vangen; en 5°. vier boodschappen van de Eerste Kamer, die daarbij kennis geeft de ontwerpen omtrent de ligting der nationale militie in 1835, en betrekkelijk de staatsbegrooting, zoo wel van ontvangsten als van uitgaven, van 1835, als ook betreffende den inkoop en de aflossing van schuld in dat jaar, te hebben aangenomen.

Gedurende het uit een zijn der kamer, zijn aan dezelve vele petitien ingezonden, waarvan de meeste betrekking hebben tot het ontwerp voor de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie, en die, onder anderen, zijn van het stedelijk bestuur van Veere, het behoud eener regtbank aldaar verlangende; van de stedelijke besturen van Workum en Franeker; van ingezetenen van Winsum, Workum, enz., op het behoud der regtbank te Appingedam aandringende; van inwoners van Goeverden en Assen, rakende de regterlijke indeeling van Drenthe; voorts nog van ingezetenen van Amsterdam, die op nieuw hunne bezwaren indienen tegen art. 34 der wet op de personele belasting; van ingezetenen van Breda, schadeloosstelling verlangende voor hunne tengevolge der tijdsomstandigheden, overstroomde landerijen; van ingezetenen uit Groningen, op hooge in komende regten op de granen aandringende, en tevens maatregelen tot bescherming van den landbouw verlangende; en van ingezetenen van Amsterdam, die de invoering verzoeken van het door den heer *Mulder* aan de kamer voorgedragen financiele stelsel. Alle deze verzoekschriften worden aan de daartoe benoemde commissie gezonden, die verslag doet, bij monde van haren voorzitter, den heer *Hoofs*, op een adres van eigenaren van veenen in Groningen en Drenthe, die over ongelijkheid der heffing van den accijns op den turf klagen. Hetzelve zal ter griffie worden nedergelegd.

Na de aanbieding van drie boekwerken, welke in de boekerij der kamer zullen worden geplaatst, en waaronder een aantrekkelijk nederlandsche en andere gedichten van den heer *Kuijper* te Rot-

Leerdam, ging men over tot de trekking en indeeling der afdeelingen, en zijn tot voorzitters en onder-voorzitters der verschillende afdeelingen benoemd, de heeren: 1ste afd. *de Jonge* en *Bylevelt*; 2de afd. *Op den Hooff* en *Corver-Hooft*; 3de afd. *van Reenen* en *van Asch van Wijck*; 4de afd. *van Hemert* en *Quintus*; 5de afd. *Dekker-Curtius* en *Dijckmeester*. Daarna is de vergadering zonder bepaling van den dag der eerstvolgende bijeenkomst gescheiden, en zijn de leden vereenigd gebleven, zich in de afdeelingen bezig te houden met het laatste onderzoek van de zeven ontwerpen tot wijziging van een gelijk getal titels van het tweede boek des wetboeks van koophandel.

DUITSCHLAND

FRANKFORT, den 22sten Maart.

Z. D. de hertog van Nassau is gisteren alhier gearriveerd, zich van Biberich naar Weenen begevende.

— De afgevaardigden der Groothertogdom Hessen zijn bij een besluit van den 17den dezer tegen den 22sten april bijeen geroepen.

— In de zitting der Keur-Hessische standen van den 16den werd door de commissie, belast met het onderzoek wegens de natenschap van den Landgraaf van Hessen-Rotenburg, verslag gedaan, en den volgenden dag overeenkomstig haar advies met eene groote meerderheid besloten, dat men aan de regering zoude te kennen geven, dat de Standen-vergadering de domeinen in gezegde natenschap begrepen, sints het uitsterven der mannelijke linie van genoemd huis, als eenen eigendom beschouwde. De regerings-commissaris *Koch* verklaarde daarop dadelijk, dat de gronden voor dit gevoelen in het berigt der commissie ontwikkeld, het bestuur niet van de overtuiging hadden terug gebragt, dat de bedoelde goederen ingevolge dier het Keur-vorstelijk Huis waren vervallen.

— Een vaartuig dat op den 12den dezer, na eene vaart van 20 dagen, van Napoli te Triest is aangekomen, heeft het berigt overgebragt, dat door geheel Griekenland rust en orde heerscht. Z. M. Koning *Otto* was naar Athene terug gekeerd.

— Uit Weenen schrijft men van den 16den dezer, dat Z. M. de Keizer met de meeste [illegible] in het leger, ter gelegenheid zijner troonsbeklimming [illegible]. Twee dagen te voren was de hertogin [illegible] aldaar aangekomen, en in den Keizerlijken [illegible]

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — De overleden Staatsminister von STEIN had, met eene loffelijke zucht ter bevordering van de kennis der Geschiedenis van zijn Vaderland, een Genootschap tot stand gebragt, tot het opsporen en openbaar maken der bronnen van de Geschiedenis van *Duitschland*, en daartoe aanzienlijke bijdragen in geld gegeven. De Duitsche Bondsvergadering heeft dit Genootschap onder hare bescherming genomen, en verscheidene Gezanten hebben zich aan het hoofd gesteld, gelijk thans nog de Pruissische Gezant von NAGLER Voorzitter van hetzelve is. Door de bemoeijingen van deze Vereeniging zijn reeds twee boekdeelen in folio te *Hanover* ter persse gelegd geworden, en men vernoemt thans, dat de Bondsvergadering deze onderneming van de Regeringen der Verbonds-Staten zeer bijzonder heeft aanbevolen. — Te *Leipzig* is voor weinige dagen van de pers gekomen een geschrift, onder den volgenden bespottelijken titel: *de Komeet is daar! — De onbetwistbare bewijs dat de Halleysche komeet, tusschen de maan en de vaste sterren, tweemaalen over jaren eer nabij de aarde alle dagen komt. Uitgedacht door* [illegible] BRANDENBERG, *verkondiger eener betere toekomst voor het menschdom. Victoria! eene nieuwe wereld!*" — Een der beste uitspelers van onzen tijd, DEVRIENT, is onlangs te *Mentz* overleden. — In het *Journal de la Haye* van den 20 dezer, vindt men in de bijzondere correspondentie van dat Dagblad eenige bijzonderheden, omtrent de Letterkundige werkzaamheid in het Groothertogdom *Baden*, waaruit wij het volgende ontleenen. Onder de Dramatische schrijvers onderscheidt zich de Baron L. von AUFFENBERG, die in den laatsten tijd het aantal zijner geschriften vermeerderd heeft door de volgenden: *die Furie von Toledo*; de *Alhambra* (behoorende tot eene reeks van dramatische tafereelen uit de Moorsche Geschiedenis); *die Renegaten von Granada*, het *Nordlicht von Kasan* (dramatisch tafereel van den opstand van EMELKA PUGATSCHEW tegen CATHARINA II) en een dramatisch satyrisch dichtstuk, getiteld: *Politische Raketen*. Een nieuw toonecelstuk van denzelfden schrijver *aus vose Haus* heeft onlangs te *Carlsruhe* even min als het stuk van den Luitenant Baron von WYDENBRUK, *la mort de Charles XII*, aan de verwachting voldaan. Het publiek schijnt een weinig bedorven te zijn door den stijl van RAUPACH en niet zonder vooringenomenheid tegen inlandsche talenten te wezen. Overigens onderscheidt het in verscheidene werken des Europa voor Auffenberg niet aan levendigheid van stijl, karaktermatigheid van tafereelen, vernuft en caracteriën in deze [illegible] Ludwig van denzelfden schijnt van [illegible] te verschijnen, en welk land het zeer talrijke [illegible] gelezen. De bundel gedichten van den Baron von [illegible] [illegible] als het voornaam orgaan der liberaal-katholieke [illegible] wordt met graagte gelezen, gelijk [illegible] deszelfs [illegible] Overspeld, Rotteck en Welcker geven een Encyclopedisch [illegible] uit den Staatkundige wetenschappen, waarvan het eerste deel verschenen is. SCHLOSSER te *Heidelberg* maakt eene geheele omwerking gereed zijner Geschiedenis der drie laatste eeuwen, waartoe hij te *Parijs* belangrijke [illegible] heeft verzameld, en waarin bij verscheidene Fransche Historieschrijvers, met name LAMARTINE en CAPEFIGUE, met nadruk zal aantasten. SPINDLER en de Baron von STRANGE te *Bade-Bade* gaan voort de Romantische letterkunde te verrijken. Te *Carlsruhe* wordt een prachtbijbel met gegraveerde platen uitgegeven. BUSS te *Freyburg* heeft eene Friesche Spraakkunst uitgegeven en eene vertaling aangekondigd van al de staatkundige geschriften van BENJAMIN CONSTANT. In dezelfde stad zal eene *Geschiedenis der Duitschers* verschijnen door SÖTTL, 't welk een zeer uitvoerig werk schijnt te zullen worden, waaraan de schrijver sedert 14 jaren arbeidt.

ENGELAND. — Te *Londen* is de twaalfde jaarlijksche tentoonstelling van voortbrengselen van Schilder-, Teeken-, en Beeldhouwkunst door Britsche meesters vervaardigd, dezer dagen geopend. Het aantal ten toon gestelde stukken bedraagt meer dan 800, waaronder ses schilderijen van MARTIN. — Dat niet alleen het zachtere klimaat van het Zuiden, maar ook het ruwe Noorden bevallige dans en wegsleepend gezang kan voortbrengen, bewijzen reeds de in *Zweden* geborene TAGLIONI, de eerste danseres van *Europa*, en de Prins IWANOFF, de mededinger der eerste Italiaansche zangers, bewezen. Thans zal in de Italiaansche Opera te *Londen* de Russische zangeres FINCKHLON, als *prima donna*, in de opera *Tancredi* ten tooneele verschijnen. — Men bespeurt dat in de steden van *Engeland* buiten de hoofdstad, de smaak voor zangspelen meer en meer veld wint. — De Heer BRINKWATER heeft aan het Genootschap ter bevordering van de wetenschap der Statistiek een handschrift ten geschenke gegeven, bestaande uit negen boekdeelen in folio, getiteld: *Généralités de la France en 1698*. Dit werk is eene volledige statistiek der onderscheidene provincien van *Frankrijk*, op last van het Fransch Bestuur onder LODEWIJK XIV bijeengebragt. Er is reden om te veronderstellen dat dit het oorspronkelijke handschrift is, en dat er geen afschriften, zelfs niet in de Archiven van *Frankrijk* van bestaan.

FRANKRIJK. — Men verhaalt, dat door de Commissie belast met het onderzoek tot toelating der kunstwerken op de thans te *Parijs* plaats hebbende tentoonstelling bijna 1400 stukken zijn afgewezen. Vele inzenders hebben het voorgemeld oordeel der Juryleden afgewezene stukken in het *Musée Colbert* ten toon te stellen, en een hunner, LAVIRON, is zelfs zoo ver gegaan van een landschap, 't welk door de beoordeelaars was afgewezen, voor de deur van het gebouw der tentoonstelling ter bezigtiging te hangen. Zulk een *appèl au public* is niet geheel nieuw. Twee jaren geleden huurde zekere Generaal voor zich alleen het *Musée Colbert* en stelde daar zijne 20 afgewezene schilderijen aan het publiek voor, terwijl hij voor de deur aan de straat had laten zetten: » Ziet de billijkheid van de » Jury!" en in 't verleden jaar heeft de beeldhouwer PRAULT zijne beeldengroep de *Vapeur*, voorstellende, voor het publiek in steendruk laten brengen, met het onderschrift: » Afgewezen door de Jury!" — De Akademie der Fraaije Kunsten heeft in plaats van den overledenen ROMAN, den beeldhouwer PETITOT tot lid verkozen. — Het Aziatisch Genootschap te *Parijs* heeft in deszelfs vergadering van den 2 dezer besloten tot drie nieuwe ondernemingen, te weten, het drukken van de Geographie van ABULFEDA, het uitgeven van de papieren van den ongelukkigen Duitschen reiziger DE SCHULTZ, en het aankoopen van Buddhistische handschriften. De Geographie van ABULFEDA is het eenige werk van dien beroemden Arabischen Vorst, (te *Damascus* in 1273 geboren) 't welk nog niet in druk is verschenen, hoe vele geleerden daartoe ook den wensch en het voornemen hebben te kennen gegeven; en de onvermoeide Voorzitter des Genootschaps SILVESTRE DE SACY, heeft daarom het voornemen gedaan eene kritische uitgave van den tekst te ondernemen. Eene Commissie, daartoe benoemd, heeft reeds de voorloopige werkzaamheden tot dien arbeid in gereedheid gebragt, en de Universiteit te *Leyden* heeft de edelmoedigheid gehad, het oorspronkelijk handschrift van het werk, 't welk zij bezit, ten gebruike te leenen. Het werk zal een boekdeel in quarto uitmaken, op de Koninklijke Drukkerij, zoo rijk in Arabische letteren van allerlei grootte, gedrukt worden, en zoo men denkt, tegen het einde des jaars gereed zijn. Het is te wenschen, dat het Genootschap, na het voltooijen van dien arbeid, zal overgaan om eene overzetting van het Arabische werk te doen vervaardigen, daar de eenige, tot hiertoe in 't licht gegevene, van REISKE, even min als eene onuitgegevene van RENAUDOT, in de Koninklijke Boekerij te *Parijs* berustende, beantwoordt aan de vorderingen welke de Oostersche Letterkunde in onzen leeftijd gemaakt heeft. De papieren van Schultz bestaan eenigdeels uit het dagverhaal zijner reizen in *Azië* tot aan zijne vermoording bij *Diarbekir*, anderdeels uit de afschriften van 23 door hem in *Kurdistan* gevondene opschriften in het zoogenaamde *Keilschrift*, waardoor men hoopt de ontcijfering van dit schrift, door GROTEFEND begonnen en door SAINT MARTIN voortgezet, te kunnen voltooijen, en alzoo den sleutel te vinden tot een aantal gedenkstukken, welke een nieuw licht kunnen verspreiden over de Babylonische, Medische en Perzische Geschiedenis. De derde onderneming eindelijk is het gevolg van den ondernemenden geest van onderzoek eenzijdigen Engelschmans, den Heer HODGSON, Resident in *Nepal*, die van zijn verblijf aan het Hof van *Kathmandu* en zijnen invloed in *Baigan* en *Tibet* gebruik heeft gemaakt, om de oude kloosters aan de eeredienst van Buddha gewijd te doorsoeken, en na langdurige en moeijelijke nasporingen in het bezit is gekomen eener verzameling van 80 oorspronkelijke en in het Sanskrit geschreven werken der Buddhaïsten, welke in andere landen, waar de Buddha-dienst in zwang was, door overzettingen verspreid waren, maar wier bestaan in het oorspronkelijke, zelfs door den beroemden Oosterling WILSON ontkend, eene voor de geschiedenis gewigtige ontdekking wordt geoordeeld.

NEDERLANDEN. — Door een onzer vaderlandsche Boekhandelaars [illegible] te *Arnhem*, is het plan gevormd om een Tijdschrift uit te

geven onder den titel van *Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde*, waarin zullen voorkomen; 1. Uitgaven van oorspronkelijke Oorkonden; 2. Verhandelingen over onbekende duistere en betwiste punten der vaderlandsche Geschied- en Oudheidkunde; en 3. Wetenschappelijke berigten over onderwerpen of geschriften tot de genoemde vakken van wetenschap behoorende. De heer Nijhoff is tot deze onderneming geleid door de overweging, dat de Vaderlandsche Geschied- en Oudheidkunde, gedurende de laatste jaren, meer dan te voren, ijverige en belangwekkende beoefenaren gevonden heeft; inzonderheid, dat het opsporen en openbaar maken der echte bronnen meer en meer wordt begunstigd en ter harte genomen, aan welken goeden geest wij reeds menige belangrijke bijdrage, voor bijzondere en algemeene Vaderlandsche Geschiedenis, voor Plaatsbeschrijving en algemeene Oudheidkennis te danken hebben. Maar grooter, meende de heer Nijhoff, zou de aanwinst zijn, wanneer er een algemeen vereenigingspunt aangewezen wierd, waar zij, die zich met Navorschingen op het veld der Vaderlandsche Geschiedenis oefenden, de vruchten van hunnen arbeid voor tijdgenoot en nakomeling konden nederleggen. Zoodanig een vereenigingspunt nu stelt de heer Nijhoff voor, in deze Bijdragen daar te stellen. Tijdschriften voor Vaderlandsche Taal-, Letter- en Geschiedkunde kunnen niet genoeg worden aanbevolen, en wij hopen dat het aan deze nieuwe onderneming noch aan de medewerking onzer Geleerden, noch aan de noodige ondersteuning van het algemeen ontbreken zal. Bij deze gelegenheid mogen wij niet halalen onze lezers opmerkzaam te maken, op een ander Tijdschrift, 't welk sedert het begin dezes jaars maandelijks wordt uitgegeven, en, hoezeer van een meer bijzonder Gewestelijk belang, echter voor de algemeene Oudheid- en Staatshuishoudkunde van ons vaderland belangrijk is, te weten, het *Tijdschrift voor Geschiedenis, Oudheden en Statistiek van Utrecht* (Utr. bij VAN DER MONDE).

164ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

Negende Trekking: Geene.

Tiende —— N°. 2486, een prijs van *f* 1000.
Elfde —— N°. 21524, » » » *f* 1000.
Twaalfde —— *Geene.*

Beurs-prijs der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, *den 21sten Maart.*

	laagste koers	hoogste koers	koers van heden
NEDERLAND. pCt.			
Werk. Schuld 2½	55⅞	56⅛	55⅞
dito dito 5	101⅛	101⅞	101⅛
Uitgestel. dito.	1 11/16		
Kansbill. dito.	25⅛	25⅜	25⅛
Amort. Synd. 4½	95⅛	96⅛	95⅛
Dito dito. 3½	80	80⅜	80
Schatkistbill. 4	101⅜		
Oorlogslast. 5			
Leening 1831. 5			
Hand. Maats. 4½	106⅛	106¾	106⅜
PORTUGAL.			
Inn. Gebonds. 3			
ENGELAND.			
Dito p. 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Certific. Amst. 5	48⅞	49	48 3/16
Dito *f* 1000. 5	29	29⅛	29
Uitg. 3 pc. Sch. 5	19 2/16	19⅝	19⅝
Cert. B. Lond. 5	49	49⅛	49⅛
NAPELS.			
Certific. L. & B. 5			
Dito Fin. & C. 5	91⅜	91½	91½
DENEMARKEN. 5			
RUSLAND.			
Old *Hope* 5	103⅝	103⅝	
Dito 18 5	103¼		

	laagste koers	hoogste koers	koers van heden
pCt.			
Cert. dito 18 5	98¾		
Obl. te Lond. 5			
Cert. te Hamb. 5	99⅛		
Ins. in Assig. 6	69⅛	70⅛	69⅛
Certifc. dito. 6			
POLEN.			
Aand. L. fl. 300	125⅛		
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50.	116¾	117	
Neg. L. 1830. 4			
OOSTENRIJK.			
Aand. L. *f* 100.	256		
Dito dito 250 4	427		
Metalliek. . . . 5	99	99⅛	99
Dito L. gen. . . 5			
Dito. 2½			
OM. *Gulic.* C. 5			
Dito. 4			
Ween. B. act. 5			
N. Ween. Aand.	728	730	729
DENEMARKEN.			
Leen. te Lond. 3			
BADEN.			
Dito *Rotsch.* 5	85¾		
GRIEKENLAND.			
Dito te Lond. 5			

* Aan het *HUIS TEN BOSCH*, bij *Dinsbeek*, aan den weg van *Breda* naar *Hulst*, staat de Zomerhuisvesten zeven Gemeubileerde KAMERS of KWARTIEREN met afzonderlijken Uitgang. Men kan zich voor bediening en behoeften aan 't Logement daaraan gelegen abonneren.

De Kastelein in bovengemeld Lokaal beveelt zich bij deze bijzonder aan tot het geven van MAALTIJDEN of PARTIJEN, en belooft eene prompte en civiele bediening.

A. J. OONINCK Az.

BEKENDMAKING.

De Burgemeester der gemeente Zevenbergen, maakt bij deze aan de belanghebbenden bekend, dat de gewone Jaarlijksche PAARDEN- en BEESTEN-MARKT in deze gemeente zal worden gehouden op Woensdag den *dertien April* 1836.

De Burgemeester,
J. DAMEN.

BOURTIGIUS,

ALGEMEENE POSTWAGEN-DIENSTEN.

Met den 25sten dezer maand zal de Diligence der Onderneming, vertrekken 's *Hertogenbosch* en *Eindhoven*, uit 's *Hertogenbosch* van het Kantoor daarzelve in *het Oud Keizerrijk*, in de Apostelstraat, des avonds ten 6 ure 30 min.

Het kantoor te Eindhoven is gevestigd in de *Vrijdenaar*, Directeur den Heer *L. van Asten Boudier*.

Heen en terug staat die te 's *Hertogenbosch* in verbinding met de Diligence der Onderneming naar *Amsterdam, Rotterdam, 's Gravenhage, Utrecht, Arnhem, Zwolle, Groningen, Leeuwarden*, etc. *Arnhem*, den 19den Maart 1836.

De Ondernemer en Hoofd-Administrateur
BOURTIGIUS.

* Bij F. P. STERK te *Breda* is aan de Heer gekomen en alom verzonden:

1°. GRONDBEGINSELEN DER NATUURKUNDE VOOR SCHOLEN, in een Boekdeel met 38 Platen, Intekening *f* 2-81, het gehele Werk zal niet meer worden uitgegeven. Intekening wordt geopend tot de uitgave der 3de Aflevering.

2°. STILO PELLICO, over de PLIGTEN, door JAN J. E. WAP, *f* 2-50.

3°. G. RAMAKERS, DICHTREGELEN uitgesproken in het Departement *Breda*, der *Maatschappij tot Nut van 't Algemeen*, bij de Feestviering van het Vijftigjarig bestaan.

Nog is door hem ter vertaling in het Nederduitsch aan het Stedelijk Bestuur, den 13 dezer, vertroond:

GENOUDE: *La raison du Christianisme, ou preuves de la vérité de la religion, tirées des écrits des plus grands hommes de la France, de l'Angleterre et de l'Allemagne.*

Berigt aan H. H. Boekhandelaren.

De Boekhandelaren zijn uitgenoodigd om de navolgende Werken: Intekening te openen:

I. Mevr. A. B. VAN MEERTEN geb. SCHIPPEROORT, *Handboek voor Kinderen en Jonge Lieden*, 4 *Deelen in gr.* 8°.

II. POPPE, *Volks-Natuurkunde* 2 *Deelen met Platen in gr.* 8°.

III. *Een goedkoope verbeterde Uitgave van* STUART & KUIPER DE MENSCH, 6 *Deelen met gekleurde Platen in gr.* 8°.

En deze Intekening met 1 April eerstkomende zullende worden gesloten, verzoeken dien ten gevolge aan de H. H. Boekhandelaren, welke Intekenaren op deze Werken mogten hebben, en tot nadeel verzuimd, in te zenden, dezelve voor den 15 April, dan zal het te willen doen toekomen, en wel met eene duidelijke opgave hunner Intekenaren; alzoo er eene Naamlijst voor deze Werken zal gedrukt worden; te meer, daar Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, op twee dezer Werken als het *Handboek voor Kinderen en Jonge Lieden door* Mevr. VAN MEERTEN 4 *Deelen*, en STUART en KUIPER DE MENSCH 6 *Deelen*, de Intekening met zijnen naam heeft willen vereeren, zoo vertrouwen Uitgevers, dat deze uitgaven, met niet minder belangstelling bij het Publiek ontvangen zullen worden.

DOOR BROESE & COMP., TE BREDA,

wordt met veel succes gedebiteerd:

NOUVELLE BIBLIOTHÈQUE ECONOMIQUE, ou choix des meilleurs ouvrages de la littérature Française et moderne, en prose et en vers, format grand in-18, papier vélin satiné.

Prix pour les Souscripteurs, 90 cents le volume.

LA NOUVELLE BIBLIOTHÈQUE ECONOMIQUE, sera composée des meilleurs ouvrages modernes de la littérature Française en prose et en vers, c'est-à-dire: *Victor Hugo, Pichat, Charles Nodier, Michel Raymond, Jacob, Delavigne Casimir, Casimir de la Vigne*, etc. Il sera publié à Bruxelles, au plus tard, cinq jours après leur mise en vente à Paris.

Il paraitre 4 à 5 volumes par mois.

On s'abonne pour 12 *volumes* aux ouvrages non encore publiés à Paris.

Il a déjà paru: *W. Scott*, le Forgeron, 2 vol.; *Custine*, le monde comme il est, 2 vol.; *Victor Hugo*, Notre Dame de Paris 5 vol.; *Michel Raymond*, le secret 2 vol.; *Jacob*, la bon vieux temps 2 vol.; *Ourliac*, les Aspirans de marine 2 vol.; *F. Soulié*, le Comte de Toulouse 2 vol.; la duchesse d'Orléans, Catherine II 1 vol.; *Marie*, abbaye de Castel-du-Bois, 2 vol.; *Alphonse Rayer*, Manuel, 1 vol.

Il paraitra incessamment: DICTIONNAIRE DE LÉGISLATION USUELLE, contenant les notions de Droit Civil, Commercial, Criminel et Administratif, avec toutes les formules des actes et contrats, et le tarif du droit d'enregistrement de chacun d'eux; par *E. de Chabrol Chamilane*, avocat à la cour royale de Paris, ancien Magistrat. Edition entièrement refondue, et augmentée de la législation de la Belgique, par plusieurs jurisconsultes belges.

Ce Dictionnaire, qui résume une bibliothèque tout entière de livres de droit, sera complet en 72 livraisons.

Prix de chaque livraison, composée de deux feuilles, 20 Cents.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.